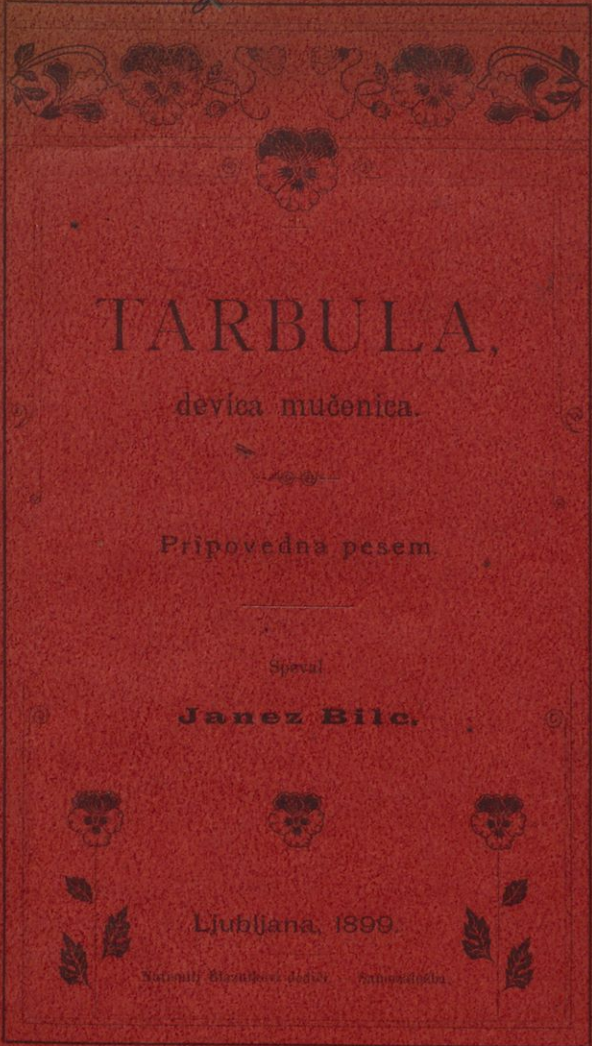

36058, VII, B. g.

80 br 89/00

TARBULA,

devica mučenica.

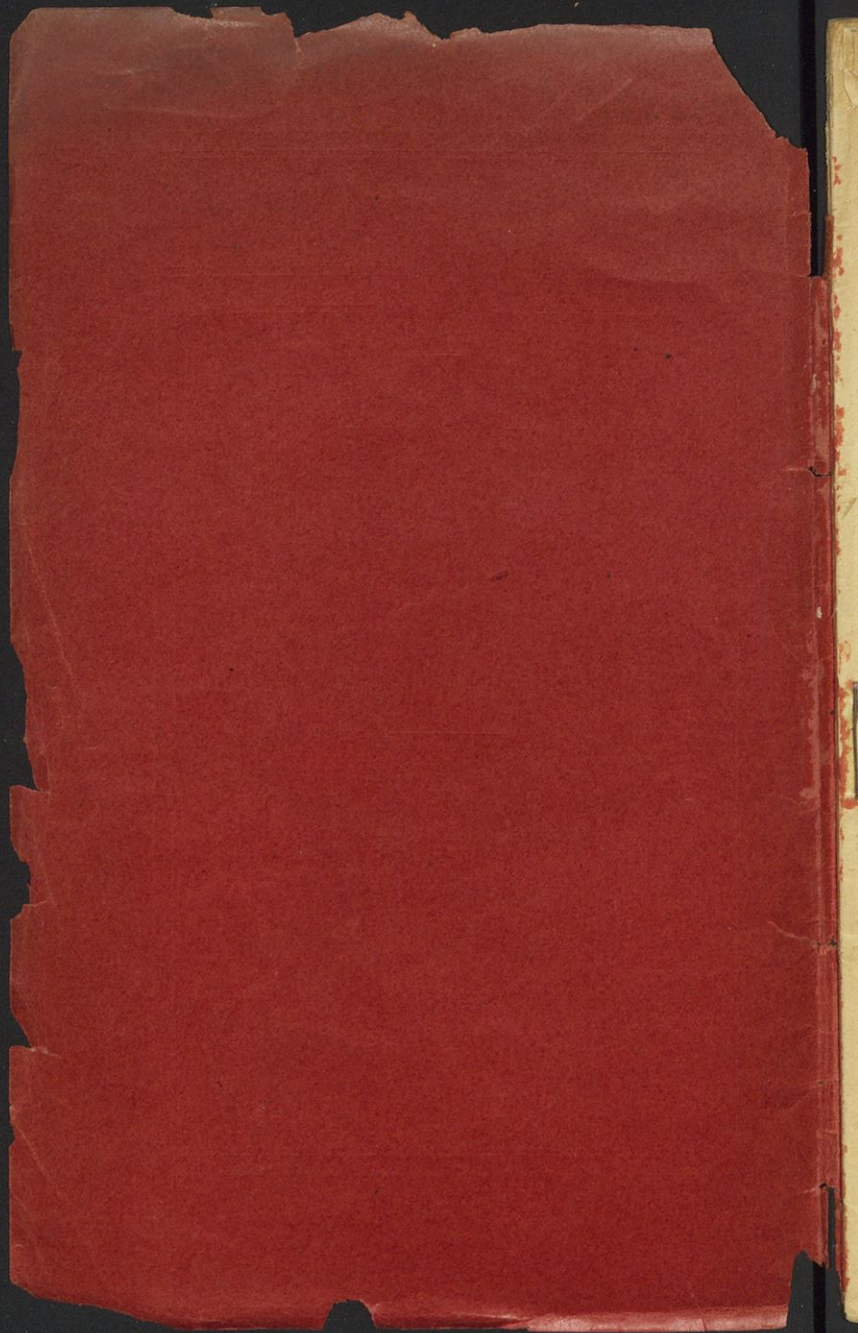
Prîpovedna pesem.

Speval

Janez Bilc.

Ljubljana, 1899.

Natisnil: Blazuljanski tiskar. — Samosvojica.

Tarbula,

devica mučenica.

Pripovedna pesem.

Speval

Janez Bilc.

Odtisek iz „Zgodnje Danice“ leta 1899.

LJUBLJANA, 1899.

Natisnili Blaznikovi dediči. — Samozaložba.

Prečastitemu monsignoru

Tomu Zupan,

Nj. Svetosti tajnemu komorniku ;
knezškofijskemu konzistorijskemu svetniku ;
c. kr. gimnazijskemu profesorju ;
prvomestniku družbe svetega Cirila in Metoda ;
uredniku „Zgodnje Danice“

v znamenje iskrenega spoštovanja
in starega prijateljstva

poklanja to skromno delce

J. B.

Sanguis martyrum —
semen christianorum.

Tertullianus.

Končan sedaj je ljuti boj,
A venec, mučenik, je tvoj.
Plačilo kratkega trpljenja
Je večnost sladkega življenja.

Uvod.

Studeni, neprijetni dnovi
Vmaknili so se že od nas;
Ledeni vtihnili vetrovi,
Pomlajen zemlji je obraz.

Perziški kralj Sapor II. je vladal v 4. stoletju po Kristusu in je bil iz prva dober in pravičen vladar, kristijanom prijazen in naklonjen. Pozneje pa je postal sveti veri sovražen in krut preganjalec kristijanov. Na njegov ukaz sta bila o veliki noči krog leta 345 grozovito umorjena sv. škof Simeon in blažena devica Tarbula, katero nekateri stari pisatelji Terbuta imenujejo. — Slavospev, posvečen blaženi mučenici Tarbuli, je bil zložen l. 1866. in obelodanjen po »Zg. Dan.« 1868., torej pred 31 leti. »Danica« je v pričujoči obliki to 1899. leto Tarbulo predelano in pomnoženo prijavljala svojim čitateljem. Naj bi pesem, spevana na zgodovinski podlagi v slavo svetim mučenikom, ogrevala srca vernih Slovencev v zvestobi, vdanosti in ljubezni do svete katoliške cerkve, ki jo v trpljenji podpira njen Božji ustanovnik. Njemu, ki v tej Božji cerkvi vedno živi in deluje — bodi čast in hvala na veke.

Le goram sneg beli še glave,
Zelen doline krije prt,
V pomladnem cvetu so dobrave,
Vse pisano ko krasen vrt.

Kot sneg z dreves se siplje cvetje,
In kaže se že mladi sad ;
Razlega se pastirjev petje
Po gorah danes prvokrat.

Pojo po logu lahke tice,
Metulj iz cveta leta v cvet,
Brenče bučele mej cvetlice,
Dišeč nabirajo si med.

Zdaj kar živi, naj se raduje; —
I v meni srce zbuja se,
Nemirno v prsih poskakuje,
Me sili peti pesmice.

Praznuje cerkev god častiti,
Da bil je najden križa les,
S krvjo na Golgoti obliti
Križ Jezusov, nam ključ nebes.

O sveto znamenje ti zmage,
Kako te duša naj slavi? —
Opeval bom junake blage,
Ki za-te so prelili kri.

Oziram se v višavo jasno,
Kjer svetci vekomaj žive,
Med njimi gledam devo krasno
In množico družic krog nje.

Oblečena v obleko belo,
Rudeč jo zaljša vrtnic kras
Ovija venec svitlo čelo,
Blesti se limbar ji iz las.

Nedolžnost Tarbula branila,
Za slavni križ prelila kri,
Si dvojni venec priborila:
Junaštva in nedolžnosti.

Slaviti hočem to devico,
Opevati junakinjo;
Častiti sveto mučenico,
Orudečeno lilijo.

A Ti, ki deve navdušuješ,
Da trinogov se ne bojé,
Ki rahlim srcem moč daruješ,
Da v smrt nevstrašene hité —

Navdihni tudi srce moje,
Nebeščanom da slavospev
Dostojen lira mi zapoje,
Navdušenja glasan odmev.

To pesem, Tarbula, daruje
Ti pesnik; glej z višave nanj!
On slavo tu Ti povikšuje,
A Ti v nebesih prosi zanj. —

I.

Začetek trpljenja.

Oj lepa mi dežela, ti stara Perzija,
Kako nekdaj slovela med ljudstvi si sveta!
Saj stanovnikov tvojih, junaških Perzov rod
Narodom bil je mnogim zmagalec in gospod.

Valijo v tebi reke valove do morja,
Kipijo strmih hribov vrhovi do neba;
Po rekah silnih plava bogata ladija,
In krasna na bregovih so mesta zidana.

Ratar si obdeluje polje in vinograd,
Pšenica rumeni se, in trta daja sad;
In oljka, pomaranča bogato mu rodi,
Cipresa z vitko cedro vrtove mu krasi.

Nomad v šotorih biva, puščave kralj in red,
Ovac lepo rejenih, velblodov in goved.
Po goščah, po pustinjah imade ris svoj stan,
In leopard deroči in grozni oroslan.

Na perziškem prestolu sedi mogočen car,
Deželi starodavni je Sapor gospodar.
Cesarju in narodu neznan je Bog Gospod,
Malike mrtve moli nebrojni Perzov rod.

Oznanovalec vere zastonj se ne potí:
Saj mnogo kristijanov že v Perziji živi.
Premagana Judeja, Jeruzalem razdjan,
Iz svete domovine Hebrejec je izgnan.

Nov dom so mnogi našli nesrečni Judje tu;
Pa tudi tu sovražni so Božjemu Sinu.
Da cerkev sveta raste, obilen sad rodi,
To srce jim vznemirja, to s srdom jih poji.

In vedno bolj zapuščen bogov je zlati hram;
Ko dar malikom kolje, v svetišču pop je sam.
Zato s Hebrejci sklene zaroto ves potrj:
Kristjanstvu bodi konec, kristjanom v mukah smrt.

Na stolu slonokostnem sedi mogočni car,
Ko k njemu tiho stopi služabnik Baltazar;
Do tal ponižno vklonjen tako mu besedi:
„Dovoli car mi slavni, da suženj govori:

Duhovnik se Hebrejski in vedežev glavar
Hitita klanjat tebi, presvitli gospodar;
Skrivnost povedat važno ti hočeta moža.“
Privoli car in móža v dvorano stopita.

„Še mnoga leta vladaj naš car in naš gospod,
Pod tvojim žezlom srečen je narod tvoj povsod.
Ogreva ljudstvom Tvojim srce ljubezni žar,
Zvestoba njih ne gane kot skala se nikdar.

A ti na srcu kačo nevarno si rediš,
Ker dober si kristjanom, ker drzno ljubiš križ,
Kristjanov hudobija rodila že je sad:
Glej, Simeon hudobni je v prsih tvojih gad.

Porušiti želijo prejasni Ti prestol,
Na nov prestol naj sede Rimljanov car ohol.
Ta Simeon prezlobni izdaja Te, gospod!
Zato je čas končati kristjanov studni rod.“

Cesarju govorila besede te moža,
Ki Saporja krvavo so zbodle v dno srca.
„Naznanila vi dva sta, kar davno sem se bal,
V deželi naši lepi nevarna je druhal.

Tako dobrote vrača nezvesti mi kristjan,
Da ljudstvo zapeljuje, da je Rimljanom vdan.
Bogove zasramuje — zanj ni zakonov več,
Dovolj je, — trdovratne vmori naj ostri meč!“

Govoril tako Sapor, udaril dlan ob dlan.
In Baltazar priskočil služabnik mu udan;
Do tal se mu prikloni, ponižno besedi:
„Kaj hočeš car prejasni, da suženj ti stori?“

„Po Sardapara pojdi!“ — Ko pride Sardapar,
Z besedo mu srdito ukaže Sapor car:
„Takoj naj straža moja po Simeona gre,
V verige naj ga vklene in v ječo ga zapre.“

Ta Simeon priletel bil mož je — svet, častit,
Bil perziškim kristjanom nadškof-metropolit.
Deželi bil je oče, kristjanom vse je bil,
Ljubili so ga mnogi, a vsakdo ga častil.

Telo in kri presveto Bogu je daroval,
V svetišče ko pridere razljučena druhal.
Kristjani, zvesti sini, si brišejo solze,
Ko vlečejo očeta vojaki v temnice.

Pa Simeon, kot jagnje, ne toži ne roti;
Da čeda bo sirota, to mu srce teži.
In v temni ječi moli, usmiljeni naj Bog
Kristjanom ljube reši, jim skrajša čas nadlog,

Ker Sapor car razsaja, kot ljuti ris divja,
Ko pride v čredo mirno med krotka jagnjeta;
Naklada davek silen, podira hiše jim,
Kadi iz streh cerkvenih do neba rdeč se dim.

Posode dragocene v zaklad je svoj pobral,
Cerkvene knjige svete v gromadah je zažgal,
Duhovne in levite brezsmiljeno mori,
Med njimi izdajalca krvnik še našel ni.

Kri sveta bode seme, ki pada na zemljo,
Iz semena prirastla cvetlica zala bo. —
Cvetlica vere svete lepo se razcvete,
V deželo to nesrečno ko mir povrne se.

II.

Škof-mučenik.

Grad na griču se dviguje,
Sapor cesar v njem stoluje.
Cvetličnjak pa grad obdaja,
Car po vrtu se sprehaja.

Zor večerni noč naznanja;
Sapor solncu se priklanja,
Solncu zlatemu, ki jemlje
Zdaj slovo od trudne zemlje.

Caru duša ne miruje,
Čudna bol mu srce kljuje,
Misel ta ned a mu mira,
Kristijane da zatira.

Maščevalka, vest srdita
Strogo krvniku očita:
Kaj kristjani so storili,
S čem te cara razžalili?

Niso za-te vojevali?
Niso davka li dajali?
Sapor, ni kristjan te rešil,
Ko te konj bil v brezdno treščil?

Pa saj vedež prorokuje,
Da kristjan pogubo snuje,
Vero hoče nam končati,
Mene Rimljanom izdati.

Kar on pravi, je resnica,
Sodba moja pa pravica;
Smrt naj grozna ga doteče,
Kdor bogovom se odreče.

Simeona bom pogubil,
Dasi srčno sem ga ljubil.
Ker bogovom čast odreka,
Naj se glava mu odseka.

* * *

Sapor vdari dlan ob dlan,
K njemu stopi sluga vdani.
„K Sardaparu suženj teci,
Moje mu besede reci:

Carovo je to povelje,
Simeona naj pripelje
Straža mu v dvorano sodno,
Ko izide solnce zgodno.“

Ko zlatilo solnce rano
Hrib zeleni in poljano,
Stopi Simeon pred cara;
Car tako jetnika kara:

„Starec, ti me ne spoštuješ,
Mi češčjenja ne skazuješ:
Kje je človek, da bi v strahu
Pred menoj ne ležal v prahu!“

Simeon:

„Kleknil sem in se ponižal,
Kadar sem se Ti približal,
Ko veriga ni nobena
Še oklepala kolena.

Ko na Tvoje me povelje
Straža v sodni dvor pripelje,
Stvarnika da zatajujem,
Da malikom dar darujem,

Brez strahu zdaj Tebi rečem,
Da se Ti vклонiti nečem.
Trojedini — Bog je pravi,
Večno živ v neskončni slavi.

Svet njegovo je stvarjenje,
On nam vdihnil je življenje;
Ko nas bleda smrt bo vzela,
Sodil bode naša dela.

Car le človek si, i Tebe
Bo pozval Gospod pred Sebe;
Kak odgovor boš mu dajal,
Ko bo djanja tvoja grajal?“

* * *

Simeon to besедуje,
Car pogubo v srcu snuje.
„V mukah naj življenje mine
Izdajalcu domovine!“

Simeon :

Za-te car, za to deželo
Srce meni je gorelo ;
Draga ima domovina
Zvestega si v meni sina.

Neomajana zvestoba
Biva v meni naj do groba :
Kdor je zvest Bogu Gospodu,
Veren caru je, narodu.

Sapor :

Solnce žarke vroče, zlate
Siplje na gore, na trate.
Bog je solnce, kamor sije,
Blagoslov nebeški lije.

Solnce — Bog — svetí, ogreva,
Njemu slava naj odmeva !
Ako zvest si, veren meni :
Moli solnca žar ognjeni.

Simeon :

Večni Bog je solnce vstvaril,
Z zlatim ognjem je obdaril.
On poreče, solnce milo
Svit ognjeni bo zgubilo.

Stvarjen bog in bog minljivi
Bog ni, je malik varljivi.
Pravega Boga spoštujem,
Njemu um, srce darujem.

Sapor :

Bog vaš moral je trpeti,
Moral v bolečinah vmreti.
Človek vam Boga ubija, —
Vera vaša je norčija.

Simeon :

Hotel Jezus je trpeti,
Hotel v bolečinah vmreti.
Ker grešil je Adam v vrti,
Rešil nas je s smrtjo smrti.

Preden solnce v tretjič vshaja,
Božji Sin iz groba vstaja.
Zdaj v nebesih živ kraljuje,
Milost grešnikom skazuje.

Ti v trpina veroval si,
V svetih knjigah tudi bral si,
Da je vstal iz groba slavno —
To pa zabil si že davno.

Sapor :

Dosti je besedovanja!
Kdor bogovom se ne vklanja,
Moral muke bo trpeti,
V bolečinah groznih vmreti.

Ako se koleno uklone
Solncu, sam odpnem ti spono;
Glavo rešil bom ti sivo,
Če pustiš mi vero krivo.

Simeon :

Bolje tisočkrat umreti,
Nego v grehu tu živeti;
Saj krvava smrt me pelje
Tje, kjer večno bo veselje.

Tam končana bo težava,
Čaka tam nas sreča prava,
Kjer prečistih duš kerdelo
Gleda Jezusa veselo.

Sapor :

Kakor v spanju starec blede,
Kake govori besede!
Odvedite mi ga v ječo,
Kjer naj čaka večno srečo.

Dostojanstvo, premoženje
Bo sladilo mu življenje,
Če izpolni voljo mojo,
Zapusti nevero svojo.

Ogenj, meč in kol ga čaka,
Če bo trdovratnost taka,
Da me cara ne uboga. —
Tri mu dajam dni odloga!

* * *

V težke spone so vkovali,
V ječo temno odpeljali
Simeona mučenika,
Škofa blagega — svetnika.

Mož junaški ne zastoče,
Kri za križ preliti hoče;
Njemu ves se daroval je,
Ki za grehe smrt prestal je.

Danes že je solnce milo
V tretjič za goré vtonilo,
V tretje zvezdic zlata čeda
Na temotno zemljo gleda.

V spanju tihem je narava,
Simeon le škof ne spava,
Z Bogom tesno združen čuje,
Srce, dušo Mu daruje. —

Kar se vrata odklenila,
Deva v ječo je stopila;
V roki luči ji svitloba
Razjasnuje temo groba.

Deva Tarbula je bila,
Škofu milo govorila :
„Čeda, ki po Tebi joče,
Vdano Te pozdravlja, oče.“

Simeon :

Kako mi prinašaš srečo?
In kako prišla si v ječo?
Jutri bom od nje se ločil,
Dan rešenja bo napočil.

Tarbula :

Tebe vzeli so sovragi,
Komu pustil si nas dragi?
Verniki so mene zbrali,
V ječo k Tebi me poslali.

Vero pustil je paganov
In pristopil v zbor kristjanov
Ječ čuvaj, saj že oblit je,
V krstu svetem greha vmit je.

On mi dal je v roko svečo,
Tvojo je odprl mi ječo.
Prosim, meni zdaj povedi,
Kar naročaš verni čredi.

Simeon :

Oj bodite verni, zvesti
Cerkvi, Jezusa nevesti;
Kri preliti se ne bojte,
Kakor skala trdni stojte!

Saj trpljenje tu je kratko,
Tamkaj bo življenje sladko.
Srečen, kdor pogumno zmaga
Cerkve krutega sovraga.

Ko daritev nekrvavo
Daroval bo mašnik v spravo,
Takrat spomnite se na-me
In molite tudi za-me.

Smrt nas skoro bo ločila,
Smrt nas zopet bo združila;
Tebe tudi, hči, trpljenje
Pripeljalo bo v življenje.

Bog kristjane blagoslovi,
Lepši naj teko jim dnovi!
Seme — kri — rodi naj klase,
Cerkev naj cveti in rase! —

* * *

To govoril je besedo;
Tarbuli pa lice blede
Porosila je solzica,
Kakor rožico rosica.

Sveto roko poljubila,
Duri ječe odklenila;
Vrača se na dom devica,
Svitla ji miglja danica.

Petelina ko glasovi
Dan pozdravljali so novi —
Truma krvnikov iz ječe
Škofa na morišče vleče.

Solnce motno, tužna priča,
Gleda, ko morilec biča
Ude blagega vladika,
Cerkve svete mučenika.

Ko morilcev zbor krvavi
Na morišču se ustavi,
Voljno Simeon se vkloni
In na les glavo našloni.

Krvnik z ostrim mečem mahne,
Sveti mučenik izdahne.
Solnce za oblak se skrije,
Ko se kri na zemljo vlije.

Duša sveta, prevesela
V rajske kroge se je vspela,
Kjer na čase vekovečne
Vživala bo ure srečne.

Mrtveca so pokopali,
Vendar niso se jokali
O svetnikovem pogrebu, —
V smrti se rodil je nebu.

III.

Perziška lilija.

Po nebu solnce plava,
Na zemljo žarke lije;
Cvetoč je log, dobrava,
Tic slušaj melodije.

Pomlad je prevesela
V življenje svet zbudila;
Pa Perziška dežela
Ne bo se veselila.

Kot jutra zora jasna,
Pomladna kot cvetlica
Tako sloveča, krasna
Je mlada cesarica.

Pa bolj kot nje lepoto,
— Lepota zdaj je vela, —
Cesarinje dobroto
Hvalila je dežela.

Dobrotljiva Kandaka
Nevarno je zbolela;
Soproj zato njen plaka,
Žaluje ž njim dežela.

* * *

Njena lica, pred rudeča,
Zdaj so obledela;
Žarka v oku sta žareča
Zdaj le otemnela.

In zdravniki pri bolnici
Žalostni molčijo;
Leka ni več cesarici, —
Ure ji bežijo.

V templjih svojih ljudstvo prosi
Dobre, zle bogove;
Na oltar kadilo trosi,
Mnoge žge darove.

Predobrotni naj pomaga
Ormuz, bog svitlobe;
Z roko silno vniči vruga,
Arimana zlobe.

Vedež zvezde ogleduje,
Blede in goreče;
Z okom bistrim opazuje
Jate tic leteče.

Caru tako beseduje:
„Smrt hudobi taki,
Ki pogubo v srcu snuje
Carinji Kandaki.

Kristijanov si velike
Trume, car, pogubil;
Vmoril si jim učenike,
Kakor si obljudil.

Pa ti zlobni kristijani
Vendar se množijo,
Ker premalo kaznovani
So za hudobijo.

Da, celo v palači krasni,
V carovi sobani,
Pri cesarinji prejasni
Gadi so, kristjani.

Tarbula se skrito veže
S tvojimi sovragi,
Tvoja Tarbula, ki streže
Cesarici blagi.

Bratov smrt srce ji kljuje,
Tajne solze lije;
V jezi cesarici snuje
Čudne čarovnije.

To bolezen naredila
Ona cesarici,
Ki je mila vedno bila
Zlobni tej devici.“

Vedež nehal govoriti,
Znamenje odkril je;
Sapor jel je besediti,
Silno se srdil je:

„Tarbula je torej vdana
Vragom mojim skritim;
Strašno bodi kaznovana
Z mečem grozovitim!

Pa povej mi: Če devico
Tarbulo pogubim,
Bom li rešil cesarico,
Ki jo srčno ljubim?“

Vedež :

„Ormuza boš potolažil,
Moč vzel Arimanu,
In ne bo te več sovražil
Bog, tam v solnčnem stanu.

V dve naj devo polovici
Oster meč razseče,
Da iz trupla po zemljici
Kri se vsa izteče.

Dela trupla naj na kola
Dva krvnik obesi,
Bolno carinjo pa zdola
Strežnik tje prinesi.

Car to stóri, brž ozdravi
Jasna cesarica;
Zvezda svitla to mi pravi,
Jutranja danica.

Mašnike sedaj končuješ
Cesar, in prvake;
Treba tudi, da kaznuješ
Ženske in prostake.“

Vedež tako besedoval,
Cara je prekanil,
Car morilcem ukazoval,
Sodbo jim naznanil.

* * *

Oj, Tarbula devica
Nedolžna je in mila,
Kot vrtnica cvetlica,
Ki cvet je svoj razvila.

Kot lunica prekrasna,
Ki noč nam razsvetljuje;
Kot jutra zora jasna,
Ki žar na gore" suje.

Oko če tvoje gleda
Na nebes, koder miga
Blestečih zvezdic čeda,
Ki noč jih tje prižiga;

Spoznal boš, da nobena
Tak svitlo ni goreča,
Kot zlato je rumena
Večernica blesteča.

In perziška dežela
Devic brez števja hrani;
A najbolj je slovela
Devica med kristjani.

Saj Tarbule krasoto
Dežela je poznala;
Pa deva je lepoto
Trohló zaničevala.

Nedolžnost le ji vrednost
Neskončno je imela;
Devištva zlata čednost
Ji v duši je živela.

* * *

V noči tihi vsa narava
Sladko spava,
Le devica ne počiva,
Srce Jezusu odkriva;

Dvignila od zemeljske nižave
Duša se v nebeške je višave.
„Zbral si Jezus prodnico
Čisto, sveto je devico;
In v nebesih dev kardelo
Spremlja ženina veselo. —
Roke nočem možu dati,
Zvesta hočem Jezusu ostati.

Vsliši, Jezus, prošnje moje:
Srce bodi Tvoje!

Za-Te hočem le živeti,
Za-Te vmreti.

Saj si daroval življenje
V moje odrešenje.

Ti slabost podpri človeško,
Vdihni milost mi nebeško,
Zapeljivcem da se branim;
Vero, čistost da ohranim. —
Simeon, v nebeški slavi,
Sprosi milost mi v težavi!“

* * *

Nebo se na vzhodu žarí,
Za zvezdico zvezda že vgaša,
V zatonu srp lunin bleđí,
In tica se v logu oglašá.

Petelin, buditelj glasan,
Oznanil že davno je dan;
Družina je vstala veselo,
Na novo hitela je delo.

Pastirja že slišiš v daljavi,
Kjer čede si zbira v dobravi,
Ovčice pohlevne prešteva:
Zvon ovna rogatega peva.

Škrjanček vesel žvrgolí,
Plavaje visoko po zraku,

Očesu se pičica zdi
Na belem, srebrnem oblaku. —

Prisvetil je zdaj kolobar,
To solnca je mladega žar:

Pa Tarbula solnca ne vidi,
Obdajajo temni jo zidi.

Ukazal to Sapor je car,
Zaklenil jo v ječo ključar;

Pa deva v trpljenju ne stoče,
Junakinja v ječi ne joče.

IV.

Cerkev preganjana.

V Perziji po mestih, selih
Dim v oblake se dviguje.
Kaj pomenja to? Malikom
Dar znabiti se daruje?

Žrtev toliko bogovom
Ne zažigajo zdaj popi,
Mar pridrli so v deželo
Rimcev premogočnih tropi?

Sapor z Rimci se vojskuje,
Pa Konštancij zgubil boj je;
Perziški vojaki hrabri
Vničili so Rimcev roje.

Kaj oblak se torej črni,
Dimni proti nebu dviga?
In kedo zanetil plamen,
Ki žareč v višave šviga?

Sapor, divji ris, razsaja,
Hiše kristijanem pali;
In požiga hrame svete,
Ki so zapuščeni stali.

Prej pastirje bolj moril je,
Zdaj med jagnjeti razsaja;
Perziška zdaj zemlja tužna
Z blago se krvjo napaja.

Žalostni, a ne potrti,
Kristusu na veke vdani,
V noči tihi, v hramih skritih
Zbirajo se kristijani.

Mašnik poje svete pesmi,
Nekrvavi dar daruje,
Duše s svetim kruhom hrani,
Božji nauk oznanuje:

„Bratje, sveti škof naročil,
Da se krvnika ne bojte;
Zvesti Jagnjeta nevesti
V veri kakor skala stojte.

Blažen vsak, ki ne omaga!
Saj trpljenje tu je kratko;
Venec nevenljiv nas čaka
Tam, kjer bo življenje sladko.“

To govoril je duhovnik,
V srcu so mu pritrdili,
Blagoslovil jih duhovnik,
Žalostni so se ločili.

A tolažba jih navdaja:
Darovali so življenje
Njemu, ki odvzgor je prišel
Kri prelit nam v odrešenje.

* * *

Kedo pozna ime, število
Junakov mučenih, vmorjenih?
Bojniki ti na smrtnem polju
Pomnikov nimajo nobenih.

Ne bron, ne marmor ti ne kaže,
Kje zmagovalci ti ležijo;
Homera ne, in ne Virgila
Jih pesmi divne ne slavijo.

Pa njim imena je zapisal
Sam Jezus v liste nestrohljive;
On sam ovil jim je krog čela
Prekrasne vence, nevenljive.

Pri njem se v raju zdaj raduje,
Acezim, blaženi vladika,
In Jakob mašnik in Abdija,
Pobožna brata — mučenika.

Evnuh Usthazad, in Puzicej,
Umetnik slavni s hčerko blago,
In Milo, škof sedaj, prej stotnik,
Ovenčan v bojih z mnogo zmago.

Šestnajst tisočem mučenikov
Ime legenda sveta hrani;
A večje tistih je število,
Ki zgodbi sveti so neznani.

Sedaj se v nebu lesketajo,
Ko zvezde zlate v noči jasni;
Žarijo se neštete rane
Kot biseri — rubini krasni.

V.

Devica veri zvesta.

V dvorani sem in tje koraka
Zamišljen Sapor car;
Zdaj stopa naglo, zdajci čaka,
Ker goni ga vihar,
Ki divji v prsih mu razsaja,
S skrbjo, z bridkostjo ga navdaja.

Kako se sivo morje peni,
Ko tuli vetrov moč,
Ko zvezd in lune žar rumeni
V oblake skriva noč!
Kipi iz brezdnov globočine
Valovje ljuto v visočine.

Kdor caru v srce bi pogledal,
Enak bi zrl vihar.
Težko Vam pevec bo povedal,
Kaj misli tužni car,
Kako ga muči skrb, kesanje,
Greni mu dan, kali mu spanje.

„Soproga bolna mi je draga,
Zdravila zanjo ni;
Nobena stvar ji ne pomaga,
Življenje ji beži.
Naj skusim, vedež kar veleva,
Vmori naj Tarbula se deva!

Pa večkrat vedež prorokuje,
Kar ne izpolne se;
Znabiti tudi zdaj svetuje,
Kar mi pogubno je.
Razžálil bom soprogo ljubo,
Ko deklice dozna izgubo.

Naj devo vedež mi pogubi,
Izgovor najde skor;
Pa žena mi iskreno ljubi
Njo, devam vsem uzor;
Probridko bode se solzila,
Da je devica kri prelila.

Pa vmakni misel se plašljiva,
Ne vstavljalj me nikar;
Prerokba nikdar ni lažnjiva;
Umljiva ni vsikdar.
Naj zdravje ženi se popravi,
Čas žalost vsako ji ozdravi.

Kot zver preganjani kristjani
Kaj so storili mi?
Saj zvesti, vrli državljani
So v bojih lili kri.
Čemu svetišča jim podiram,
Zakaj morim jih in zatiram!

Sem mar pomiril s tem bogove?
Vkroten je li Rimljan?
Mar vživam v hiši srečne dnove?
Li carinji je stan
Kaj zboljšan bridkega trpljenja,
Podaljšan li ji čas življenja?

Pa vmakni misel se plašljiva,
Ne vstavlja me nikar;
Prorokba nikdar ni lažnjiva,
Umljiva ni vsikdar.
Povelja so mi sveta dana,
Končal bom zlobnega kristjana!"

* * *

Stoji, stoji tam stolp visok,
In v stolpu črna je temnica.
V temnici mlada je jetnica,
Nad njo pa moker, siv obok.

Ne sija v ječo solnca žar,
Svitloba lune v njo ne sveti;
Krilatih pevcev ljubko peti
Ne sliši sem jetnik nikdar.

Jetnica mlada Tarbula
Že dolgo tu v zaporu biva;
V trpljenju mir nebeški vživa,
Vsa v sveti raj zamaknjena.

In v stolpu z devo Tarbulo
Kristjani mnogi še ječfjo,
Ker Trojedinega slavijo,
Malikom se ne vklanjajo.

Kedaj napoči dan vesel.
Kedaj prostost jim pride zlata?
Kedo odpre jim ječe vrata,
Kedo jim spone bo odvzel?

Slobode dan se bliža zdaj,
Že zora lepših časov vshaja,
Preselijo se skor iz kraja
Bridkosti v večne sreče raj.

* * *

Iz ječe Tarbulo pelja
Jetničar prvo pred sodnika;
In ljudstva množica velika
Devico gleda žalostna.

Kristjanom vedež sodec krut.
Hudobni zvezdogled in zviti,
Cesarja znal je preslepiti,
Da jim postal sovrag je ljut.

Pa Tarbula se ne boji,
Nevstrašena pred njim je stala,
Kot rožica pred koscem zala,
Ko ostro koso že vihti.

Kristjanske deve Tarbule
Krasneja še so lica bila;
Očesic svita ni vmorila
Temota temnice grozné.

Sodnik jo gleda dolgo nem,
In v srcu plamen se mu vname,
Nečistih želj goreti jame,
A skrbno skriva to ljudem.

Zaklenil v prsih grdo strast;
Začel na videz se srditi,
Globoko vžaljen govoriti:
„Dal svetli car mi je oblast,

Hudobna dela sodim naj,
Kakoršnih perziška dežela
Nikoli ni še doživela,
Le mi jih gledamo sedaj.

Gotovo duh peklenski sam
Nesrečno misel vam je vdihnil,
Da bi življenja luč ji vpihnil,
Da vzel bi cesarico nam.

In v zvezi z duhom zlobnim tem
Škodovala si cesarici;
Si dala piti strup bolnici —
To znano dobro nam je vsem.

A znano tudi je, zakaj
Zločin si grozni ta storila;
Bridkost si s strupom si hladila,
Osvete v njem si našla raj.

Saj tega menda ne tajiš,
Da Simeona smrt, kristjana,
Je srcu ti globoka rana,
Da grozno bol za to trpiš.

Zamoreš mar vtajiti nam,
Da si slovo bogovom dala? —
V nevero si se zamotala,
Navdihnil Te je satan sam.

Če si po krivem tožena,
Najlepša svoboda te čaka.
Premajhna bo muka vsaka,
Če ne izmiješ madeža.“

Tarbula:

Naj prosto ti odgovorim!
Malike sem pustila davno,
Objela Krista vero slavno,
Rešenja znamenje častim.

Vedež:

Beseda tvoja modra ni,
Križ smrti znak je, ne rešenja;
Na njem končal je tek življenja,
Na njem vaš Bog pretil je kri.

Tarbula :

Res slavno križ je znamenje,
Na njem je zmagal naš Mesija
Pekel in smrt; in hudobija
Izbrisana na lesu je.

Častil ga bode človek vsak,
Povsod ga skorej že slavijo;
Na tleh maliki že ležijo,
Ker solncu vmika se oblak.

Vedež :

To kletev večnih je bogov;
Besede te kristjane zlobne
Ošabne so in so hudobne,
In vredne ječe so okov.

Pravičen ti sodnik sem jaz,
Nekrivo rad bi osvobodil;
Hudobnico je že obsodil
Svedokov neštevilnih glas.

Tarbula :

Verige žulijo telo,
Beseda moja ni jetnica;
Svobodna bodi govorica,
Da sodba res pravična bo.

Da sem kristjanka, ne tajim;
V ti veri hotla sem živeti,
Za njo pripravna sem umreti,
In smrti, muk se ne bojim.

To bodi Ti dovolj, sodnik!
Kaj brani Tebi me vmoriti?
Če hočeš kri krščansko piti,
Ne dolži zlobe me, krvnik!

Bogov lažnjivih ne častim,
Ne vrnem se več v vero Vašo;
Trpljenja hočem piti čašo,
Da venec v raju si dobim.

Žalila mar Ga z grehom bi,
Katerega goreče ljubim?
Saj ga na vekomaj izgubim,
Da strupa dajam carinji.

Iskreno ljubim Jezusa,
In smrt me bode ž Njim združila;
Naj z grehom bi Ga razžalila,
Greh vzame mi na veke Ga.

Kako s satanom v zvezi strup
Bi mili carinji mešala?
Saj to ni manj, ko da izdala
Bi Jezusa — in sreče up!

Ohrani Bog nam carinjo!
Živi naj zdrava in vesela,
Naj srečna bo po nji dežela,
Zato kristjani molimo. —

Vedež:

Kar govoriš, je res lepo,
Ostudno pa, kar si storila;
Krivice nisi se omila:
Pregrehe nosiš težo vso.

Če nisi kriva, kolni križ,
Tako se vrni v vero pravo,
Bogovom svetim vkloni glavo;
Svobodna boš, ko to storiš.

Tarbula:

Nespameten je govor tak,
Ker pravi Bog je Trojedini,
Slavi Ga vse v nebes višini,
Slavi naj tu Ga človek vsak.

Vedež :

Oj deva, trdovratna si,
Oholost muka bo mečila,
Pohlevno bode te storila,
Odprla dušne ti oči.

Ne bom govoril s tabo več:
V zaporu premišluj devica,
Kje zmota je, kje je resnica,
Oholo kaznoval bo meč.

VI.

Kristusu nevesta.

Na gradovih stolpih blestijo zastave,
Vladarjev mogočnih so znamenja slave,
V tem gradu ponosnem car silni stoluje,
Car silni, ki Perzije ljudstvom vkazuje.

A vse je zdaj tiho v vladarjevi hiši,
Vojaškega hrupa se tukaj ne sliši,
Glas godbe prijetni zdaj tu ne odmeva,
Tu nihče ne raja, nobeden ne peva.

Noč hladna je vtrujeno zemljo pokrila,
In zvezde migljajo, in lunica mila
Med njimi ko čolnič po jezeru plava, —
V palači pa perziška carinja spava.

Bolnice se sladko je vsmililo spanje,
Zazibalo carinjo v lepe je sanje;
In sanje zvedrile obraz so ji blede. —
Kaj carinja sanjala, pesem povedi.

Cesarinje sanja pa bila je taka:
Na svilni blazini počiva Kandaka,
Življenje ji gine, ji urč bežijo;
Soprog in otroci se bridko solzijo.

Oči so ji kalne in lice je blede,
Težko izgovarja slovesa besedo;
Bolnici je ura poslednja odbila,
Življenja ji doba je kratka minila.

Pa vrata odpro se, glej, čudo neznano,
Devica prekrasna pristopi v dvorano;
Car z dvorniki čudi se zali devici,
A ona približa se jasni bolnici.

Z roko se dotakne ji mrzlega čela,
In križ ji na čelo zariše vesela,
S kazalcem prot nebu kazaje izgine,
Bolezen v trenutku pa carinji mine.

Kandaka ozdravljena se prebudila,
Prikazen, ki v sanji se nje dotaknila,
Devico je Tarbulo dobro poznala,
Za zdravje zahvalo le nji je dajala.

In zlatega solnčica žarek je jasni
Zasijal v dvorani cesarjevi krasni;
Kandaka je mladega dneva vesela,
Saj milost je zdravja nenadno prejela.

Iskreno se novega zdravja raduje,
Darove neznanemu Bogu daruje.
Deželi in caru novica je znana,
Da čudo storila kristjanska devica.

Pa Sapor soprogi povedati noče,
Da Tarbulo zidi obdajajo ječe;
A vzeti ukazal devici je sponse,
Če glava se njena bogovom uklone.

* * *

Na bregu skala siva
Stoji, ne gane se,
Stoji nepremakljiva,
Ko bije v njo morje.

Stoletne lipe v hosti
Ne gane vihre moč,
Oblak ko krije gosti
Nebo, in zemljo noč. —

Tako je v veri stala
Junaškega srca,
Sovraga ni se bala
Devica Tarbula.

Sodnik besede gladke,
Medene govori,
Obljube dela sladke,
Malike naj časti.

Zaman devico snubi,
Zgubljen besed je med;
Saj Kristusa le ljubi
Nevest nedolžnih cvet.

Zato jezi se ljuto,
In trese srda se;
Grozi ji muko kruto, —
Meč oster, vislice.

Ne trese se devica,
Srce ima mirno,
In jasna so ji lica,
In svitlo je oko.

Boga le povikšuje,
Ki vstvaril vsako stvar,
Vesoljstvu gospoduje
Dobrotni gospodar.

Zato krvnik srditi
Obsodil devo v smrt;
Naj jo hiti vmoriti,
Saj raj ji je odprt.

Stoji na griču križ visoki,
Na njem je Božji Sin razpet;
Ko suhi so krvi potoki,
Odrešen je vesoljni svet.

* * *

Mesija nas je osvobodil,
Pravico potolažil sveto,
In satana hudobo kletó
V pekla prepád je obsodil.

Z očaki oče Adam vstaja,
Z ženami pa pramati Eva;
Mesiju hvalo vse prepeva,
Da jim odprl je vrata raja.

Spominj dogodbe te praznuje
Hvaležna cerkev, mati sveta,
Spomladi slehernega leta
Za mrtvim Jezusom tuguje.

Smrt, ktera sreči je začetek,
Hvaležno danes pomiluje;
V temotnih tempeljnih praznuje
Rešenja dan — veliki petek.

Otožno svečice brlijo;
V pobožnosti so tihi zbrani
Mučenci — perziški kristjani
Iz src molitve jim kipijo.

Presveti dar, dar nekrvavi
Posvetil jutri bo vladika;
Daritev danes je velika:
Na križu Stvarnik mrè naravi.

Dviguje kviško se kadilo
V meglicah kodrastih dišeče,
Molitve vernih src goreče
Naj bi seboj v nebo nosilo.

In z lece škof ne beseduje ;
Podobo kaže Krista sveto —
In ljudstvo križ pozdravlja vneto,
Ponižno rane poljubuje.

Pa Jezus v grobu ne ostane,
Zmagala smrt je Božja moč:
A prišla tudi za kristjane
Vesela bo velika noč.

V svetišču Tarbule ni bilo,
Ne sija ji svitloba dneva,
Ker v ječi temni biva deva,
Le srce ž njimi se družilo.

Ljubezen, ki se darovala,
In za sovraga kri prelila,
Z ljubeznijo jo je pojila,
Z močjo junaško duh krepčala.

Pripravna bila je umreti,
Za Jezusa Odrešenika,
Ko se svitloba mraku vmika,
In dan slovo že jemlje sveti.

Nastane noč, noč temna, tiha ;
V oblake skriva luna lice,
In v meglah skrite so zvezdice,
Po logu hladen veterc piha.

Počivajo sinovi zemlje,
A truma — perziški kristjani,
V železje težko zakovani —
Nocoj slovo od sveta jemlje.

Srca si grejejo v molitvi,
Junak junaka navdušuje,
Naj jutri hrabro se bojuje,
Da venec pridobi v boritvi.

Poglej devico tam klečečo
V očeh ji biser — solza miga;
A duh se v rajski krog ji dviga,
Okuša radost že največo.

Kaj sveta deva je molila,
Ne more pesem naznaniti,
Ker pesniku ni moč odkriti,
Kaj čista duša je čutila.

To Tebi le, Bog Trojedini,
Oj Oče, večni je očito,
Ker Tvojim je očem odkrito,
Kar v srca skriva se globini.

Zamaknjena se vstraši deva;
Kedo ji moti čute sladke,
Kedo vznemirja ure kratke,
Še preden vshaja zora dneva?

In v grozi bolj postane bleda,
Ko luč je temo razsvetila,
Ko Tarbula, devica mila,
Pred sabo vedeža zagleda.

Tarbula:

Kaj iščeš tukaj v temni noči?
Kaj k meni v ječo sam prihajaš
Kaj srce z grozo mi navdajaš?
Počakaj jutro, da napoči!

Vedež:

Ne boj se me, ti lepa deva,
Ne boj se me, ljubljenska moja!
Moj prihod je svoboda Tvoja,
Zor krasnega je Tebi dneva.

Tarbula :

Tvoj prihod res je zora krasna,
Ki mi nebeški dan pripelje,
Odpira vrata mi v veselje,
Kjer truma je svetnikov jasna.

Vedež :

Še vedno Tarbula modruješ,
Oj nehaj draga me žaliti,
Kaj mene brani ti ljubiti?
Zakaj prijatla zasmehuješ?

Svobodna boš, in vsi kristjani,
Ako spolniš mi željo eno;
Na dom te peljem ljubo ženo
Sprog presrčno tebi vdani.

Tarbula :

Jaz Jezusu sem zaročena,
Le njega vedno bom ljubila,
V nebesih ž njim se bom združila,
Ko pride ura zaželena.

Nedolžne vrgel si kristjane
V temnice. Bog še čuje,
Ojstró hudobneže kaznuje,
Nedolžnim bridke celi rane.

Vedež :

Če hočeš deva moja biti.
Naj Vas nobeden več ne sili —
Da Jezusa bi zatajili,
Ni treba Vam bogov moliti!

Lahko bom cara pregovoril,
Tem prej, ker carinja te ljubi,
Jokala bi po tvoji zgubi;
Kar hočem, združen ž njo bom storil.

Tarbula :

Obsodil si me po krivici,
Da s satanom sem se družila,
Bolezen smrtno provzročila
Mešaje strupe cesarici.

Hotel si vzeti mi poštenje,
Zdaj vabiš me, naj ti nevesta
Postanem Jezusu nezvesta,
Da vzameš večno še življenje.

Nedolžnosti ne moreš vzeti,
Če mi končaš življenje časno.
Imela bom poroko krasno,
Ko mi rešenja dan prisveti.

Vedež :

Poroka tvoja bo krvava;
Prijatelju če ne veruješ,
Ljubezen moja zasmehuješ,
Pod mečem pade tvoja glava.

In svatov mnogo boš imela;
Kristjanov tvojih bo obilo
V nebeške dvore te spremilo,
Kjer bo poroka ti vesela.

A sebe z brati boš rešila,
Če voljo mi spolniti hočeš.
Ako pa moja biti nočeš,
Boš sebe ž njimi pogubila.

Tarbula :

Da pozabila bi oblubo,
Pohotnosti se tvoji vdala,
Sobrate, sebe bi končala,
Pahnila v večno bi pogubo.

Devištvo Tarbula spoštuje,
Življenje malo ceni kratko;
Besedo tvojo vedež sladko,
Obljube lepe zaničuje.

Nedolžne vse si nas obsodil;
Ne kupijo krščanstva sini
Življenja po tej odkupnini,
Le krvnik bo nas osvobodil.

Vedež:

Ko prisveti nam zora rana,
Ošabnost tvojo silovito
Vkrotil bom s smrtjo grozovito,
Krvavo bodeš kaznovana.

Dovolj sedaj je govorjenja!
Krvnik, nabrusi meč krvavi,
Zaneti ogenj, kol postavi! —
Na koncu čas vam je življenja.

To izgovoril je srdito, —
In sama deva je ostala.
Skušnjavca srečno je zmagala,
Raztrgala je mrežo zvito.

* * *

„Teko počasi ure noči,
Nevesta čakam zaročena;
Od Tebe, ženin, stvar nobena
Srca več mojega ne loči.

Nebeški ženin že prihaja,
Le Njemu srce moje bije.
Glas slišim rajske harmonije,
In duh se v radosti mi taja.

Oj pridi skoraj, ženin dragi,
Ker ura je nocoj mi vsaka
Neskončni večnosti enaka;
Odpelji kmalo v dom me blagi.

Pa kaj se drznem govoriti!
Bom vredna li, da me v veselje
Nebeško Jezus moj pripelje,
Če krvniku se dam vmoriti?

Nedolžnost ko ohrani deva,
Ostane veri pravi zvesta,
Sme li se Jezusu nevesta
Imenovati grešna reva?

Glej, deklo se je Mati zvala,
Ki Jezusa nam je rodila,
A jaz sem tako drzna bila,
Nevesto se imenovala.

Nevredna dekla, ne nevesta,
Gospod Tvoj prihod pričakuje;
Telo in dušo Ti daruje
Na vek, o Jezus, Tebi zvesta.

* * *

O sveta Mati in devica,
Ki v raju zdaj se veseliš,
Kaj si trpela mučenica,
Ko tužna gledala si križ,
Na katerem Sin je Tvoj umiral,
Pogled poslednji nate vpiral.

In kadar truplo Ti krvavo
V naročje položili so,
Oj kako čutilo težavo
Srce je Tvoje žaljeno.
Kaj si trpela, o Devica,
Mučencev blaženih kraljica.

Mučencev blaženih kraljica,
Podpiraj, prosim, me sedaj!
Da Jezusova mučenica
S Teboj se združim vekomaj.
Saj ni morilcev mi se bati,
Če Ti z menoj si, dobra mati.“ —

VII.

Devica mučenica.

Široka komaj cesta
Obsega množice,
Ki na polje iz mesta
Za rana že hité.

Gledalcev trop veliki
Na sodno gre poljé;
Kristjane tam krvniki
Nevsmiljeno moré.

Mladenči in možaki
In mlade deklice,
Nevstrašeni junaki
Priklanjajo glavé.

Tam krvnik grozni vlada,
Podira njih vrsté;
Kristjan nevstrašen pada,
Za sveto vero mre.

Že mnogim luč vgasnila
Telesnih je očes;
Le Tarbula premila
Ne vživa še nebes.

Krvnik, kaj meč izmivaš,
Brez dela kaj stojiš?
Kaj čakaš, kaj počivaš,
Da deve ne vmoriš?

Zato, ker sodba taka,
Sodnik tako velí:
Naj Tarbula počaka,
Da zadnja se vmori.

Mučence deva gleda,
Jih gleda, ne medlí;
Solza na lica bleđa
Ji teče iz oči.

Nedolžna je devica,
Kot bela lilija,
Ko jutranja rosica
Na nji se lesketa.

In solze, ki devici
Tečejo iz očes,
So vtrinki, ki zvezdici
Se vtrinjajo z nebes.

Solzice hrepenenja
Presladkega so to:
Že gleda kraj življenja
Deviško ji oko.

Še enkrat vedež kruti
Oglasi se sladko;
Pa zopet mora čuti
Očitaje ostro.

Boga le povikšuje
Devic kristjanskih cvet;
Odklanja, zaničuje
Besed vabljivih med.

In ustnica šepeče,
In kviško zre oko:
Molitvice goreče
Kipijo še v nebo.

Gospod je mislil nanje,
Ki križali Ga so,
In vzdihne zadnje zanje
Pošiljal je v nebo.

I ona odpustila
Morilcem svojim je,
In goriko je molila :
„Odpusti Bog jim vse!“

Nje duh še tukaj biva,
A je okov že prost;
V nebo zamaknjen vživa
Nebeško že sladkost.

Zdaj vedež siloviti
Kot ljuti ris zdivja,
Devica da vpogniti
Kristjanska se ne da.

Morilčeva desnica
Zasukala je meč:
Živela ni devica
Na tužni zemlji več.

Kri sveta se je vlila
Iz trupla na zemljo;
Ko duša se selila
Nedolžna je v nebo.

Ljudje so si močili
Prtiče v sveto kri;
In zvesto so hranili
Spominek dragi si.

Nebeške slave venec
Je devo čakal tam,
Ovil ji ga krog senec
Je ženin Jezus sam.

V nebeški slavi biva
Devica sveta zdaj;
Plačilo večno vživa,
Oj srečna vekomaj.

Z nebeškimi tam svati
Zdaj moli noč in dan:
Naj tugo Bog prikrati,
Naj vživa mir kristjan.

VIII.

Hudobija kaznovana. Cerkev je zmagala.

Grad ponosni se dviguje,
Sapor cesar v njem stoluje.
Vrt prekrasen grad obdaja,
Car po vrtu se sprehaja.

Čudna misel ga navdaja,
S strupom mu srce napaja;
V noči tihi nima mira,
Sem ter tje obup ga tira.

Mar Rimljanov je krdelo
Vdrlo v Perziško deželo;
Mar Konstancij ga zmaguje,
Da potrti car tuguje?

Silnih Rimljanov krdelo
V Perzijo zdaj ni privrelo;
Cara Rimec ne premaga,
Ne boji se Sapor vraga.

Pa povej nam pesem ljuba,
Peče cara li izguba
Pomorjenih kristijanov,
Blagih vrlih državljanov?

Cara res skelijo rane,
Ker pogubil kristijane,
Da njegova zemlja mila
Toliko krvi je pila.

Da vmorjena je devica,
Bridko joka cesarica.
Duša ženi da boluje,
Caru silno srce kljuje.

Zvedel je, da strast se vnela,
V srcu vedežu gorela,
Kristijansko da mladenko
Snubil si je zaročenko.

Da jo ljubil je pregrešno,
Da jo snubil brezuspešno,
Da ji brate je sovražil,
Da bi srda gnjev si blažil.

Za kristjani car žaluje,
Bol in kes srce mu kljuje,
V temni ga preganja noči,
Dokler beli dan napoči.

„Kje je rani ti hladilo,
Dušni boli kje zdravilo?
Kaj nesrečnež bodem storil?
S čim vesti bom črva vmoril?

Vem, kaj zdaj mi je storiti!
Vedež mora se vmakniti
V daljni sever, kjer oblačno
Je nebo, in solnce mračno.

Tje, kjer v letu ni poletja,
V mrzli zimi ne zavetja,
Kjer studeni veter brije,
Slana vedno zemljo krije;

Tic kjer slišati ni petja,
Rožic videti ni cvetja ;
Kjer govedo se ne pase,
Kjer lišáj in trn le rase.

Daljna severna dežela
Bo izgnanega sprejela ;
Tam, kjer vedno je trpljenje,
Tam naj sklenil bo življenje.

Kristijani, ki nemila
Roka ni vas pomorila,
Oj, prezvesti vi sinovi,
Srečni naj tekó vam dnovi!

V veri vas ne bom oviral,
Državljanov ne zatiral,
Prosta vaša vera bodi
V širni Perziji povsodi!“

Tako Sapor car govoril,
Kakor sklenil tako storil ;
Slabe svètnike odstranil,
Državljane vrle branil.

Solnce slobode zdaj vshaja,
Krasno cerkev sveta vstaja ;
Aleluja so veseli
V Perziji kristjani peli.

Sklep.

Morje razgrinja se v daljine ;
Oko ne vidi konca, kraja,
Kjer z nebesom se voda spaja.
A kdo premeri mu globine ?
Na morju plava čolnič zali,
Prijazno zibljejo ga vali.

Pa zdaj valovje kvišku vstaja;
Zagrinjajo nebo oblaki,
Ognjeni križajo se traki,
Nevihte divje moč razsaja,
Val dviga ladjico v višine,
V prepada meče globočine.

Vihar končal čolnič bo kmalo;
Iz črnega oblaka strela
Drevesce bode mu zadela; —
Zdaj, zdaj bo treščil čoln ob skalo.
Po njem že temno brezdno zeva,
Kako se rešil bode reva!

„Nevihta stoj, mirujte vali!“
Ukazal je Gospod v višavi,
In vojska se valovja vstavi,
In čoln se bliža že obali.
Kjer je nevihta prej šumela,
Glasi se pesem zdaj vesela.

Čolnič na morji, cerkev sveta,
Najlepša je podoba Tvoja,
Zdaj vživaš mir, zdaj čas je boja,
In zdaj divja moč pekla kleta.
Kot čoln zdaj plavaš na gladini,
In zdaj pogrezaš se v globini.

Glej, vživali so dneve sreče
V deželi Perziški kristjani;
Planili nanje so pagani,
Trpeli muke so največe.
Kedo popiše njih življenje?
Kedo nariše njih trpljenje?

Brez števja jih pod mečem vmira;
Pa vendar njihovo število
V trpljenju vedno se množilo.
Paganom sveti krst odpira
Nebeška vrata, ko z vodico
Izmiva greha jim krivico.

In na pomoč hiti jim v sili,
Cesarju novo srce vstvori
On, ki vladarjem gospodari,
In cesar se kristjanov vsmili.
Brž trinog ostro sabljo spravi,
Zdaj konec dobi je krvavi!

Svetišče vstaja iz pepela,
In v njem oltarji pozlačeni,
Trojici sveti posvečeni;
V svetiščih množica vesela
Odkriva Bogu čute svoje,
In Rešeniku himne poje.

Ne zabi ljudstvo svetih bratov,
Ki trinogu se niso vdali,
Ki so za sveto vero pali,
In zdaj so v krogu rajskih svatov.
Mučencem vsak se priporoča,
Do njih kipi molitev vroča :

O Tarbula, o Simeon, junaki,
Ki ste v nebo se preselili,
In nas sirote ste pustili,
Kjer temni plavajo oblaki!
Z višave se na nas ozrite,
Pri Jezusu za nas prosite!

* * *

Petnajst stoletij že je bilo,
Kar kri prelila sveta deva,
Ki moja pesem jo opeva.
Od takrat vse se premenilo;
Le cerkev stara je ostala,
Kot v morju sinjem siva skala.

Kraljica spoštovana vsikdar,
Sovražena i danes ljuto,
Preganjana i danes kruto,

A vničena, končana nikdar;
Nevesta Kristusova blaga,
Sveta narodom mati draga.

Zveličar bil je v jami rojen,
Pod zemljo ona se rodila;
Za njega ona kri je lila,
Ki vmrl za njo, na križ obsojen.
Končala Njega ni trohnoba,
I cerkev vstala je iz groba.

Katoljška cerkev, vedno mlada,
Narode mlade v krog svoj zbira,
Prižiga luč jim, kraj odpira,
Kjer je kristjanom sladka nada.
Vsejano seme je zalila
Mučencev svetih kri obila.

Naslednje napake naj se v knjižici tako popravijo:

Str. 6. v 2. kitici naj se bere namesto »puščave kralj in red« — »puščave kralj in čred«.

Str. 8. v 2. kitici namesto »s čem te cara sem razžalil« — »s čim te cara sem razžalil.«

Str. 28. v 6. kitici namesto »Premajhna bo muka vsaka«, — »Premajhena bo muka vsaka«.

Str. 32. v 6 kitici namesto »Deželi in caru novica je znana, Da čudo storila kristjanska devica.«, — »Deželi in caru je znana novica, Da čudo storila kristjanka devica.«

Str. 34. kitica 2. Namesto »V pekla prepada je obsodil« — »V pekla prepade je obsodil.«

Kazalo.

	Stran
Uvod	3
I. Začetek trpljenja	5
II. Škof-mučenik	8
III. Perziška lilija	16
IV. Cerkev preganjana	22
V. Devica veri zvesta	24
VI. Kristusu nevesta	31
VII. Devica-mučenica	41
VIII. Hudobija kaznovana; Cerkev je zmagala	44
Sklep	46

